

Grip op migratie? Dat kan alleen door per direct de miljardendeals van de asielindustrie aan te pakken

Posted on 8 september 2026 by Feike Reitsma

Politiek Den Haag worstelt al maanden met het optuigen van nieuwe wetgeving om de asielinstroom eindelijk aan banden te leggen. Maar wie denkt dat de oplossing alleen in nieuwe wetten zit, kijkt de verkeerde kant op.

Op de achtergrond draait namelijk een opvangbureaucratie die door haar pure omvang, budgettaire macht én innige verstrengeling met de politieke lobby elke vorm van strenger asielbeleid feitelijk onmogelijk maakt. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is veranderd in een autonome 'staat in de staat'. Een organisatie die floreert bij crisis en met goudgerande opvangvoorzieningen een permanente aanzuigende werking heeft op asielzoekers overal ter wereld. Wie de harde cijfers van 2015 tot en met 2025 analyseert, ziet hoe de asielbureaucratie de politiek gijzelt.

Goudgerande magneet

Het contrast met de rest van Europa kan niet groter. Terwijl bijvoorbeeld buurland België de opvang heeft versoerd, doet het COA precies het tegenovergestelde. Ook elders in Europa krijgen jonge migranten uit Afrika of het Midden-Oosten een sobere opvang of worden ze simpelweg geweigerd. In Nederland daarentegen staat het COA klaar met de portemonnee. Tussen 2015 en 2021 kostte de opvang van een asielzoeker gemiddeld zo'n 27.000 euro per jaar. In de afgelopen drie jaar is dat bedrag nagenoeg verdubbeld tot ruim 50.000 euro per bewoner per jaar.

Dat geld gaat naar de 'noodopvang' op luxe cruiseschepen, in vakantieparken en in viersterrenhotels. Het signaal dat hiermee wordt afgegeven aan mensensmokkelaars en migranten is duidelijk: in Nederland word je in de watten gelegd. Geen enkel ander Europees land is zo gek, en het resultaat staat in Ter Apel: een eindeloze rij jonge mannen uit culturen die haaks staan op onze tolerante, westerse normen.

Dat blijkt al tijdens de opvang: mensen die echt gevaar lopen in de landen van herkomst vanwege hun seksuele geaardheid of christelijke geloof worden door de andere 'vluchtelingen' geterroriseerd. Bovendien zijn de meeste asielzoekers al door tal van veilige landen gereisd voor ze in Ter Apel aankomen. Nederland grenst nu eenmaal niet aan Eritrea, Nigeria of Afghanistan.

Dit systeem houdt zichzelf niet alleen financieel, maar ook ideologisch in stand. Het COA werkt nauw samen met de asiellobby, waarin Stichting VluchtelingenWerk Nederland (VWN) een coördinerende rol vervult. Samen bewaken zij één heilig verklaard narratief: er is in Nederland geen instroomcrisis, er is louter een opvangcrisis. Oftewel: de grenzen kunnen open blijven, we moeten alleen méér en duurdere opvanglocaties bouwen. Het COA heeft als bureaucratie immers geen enkel belang bij minder instroom, maar juist bij een constant hoge vraag naar opvang. Voor VluchtelingenWerk geldt hetzelfde.

Zoals *Wynia's Week* [al eerder in kaart bracht](#), is VWN een machtig instituut dat voor ruim driekwart leeft van overheidssubsidies (ruim 107 miljoen euro in 2024) én jaarlijks een ongeoordeelde zak geld van 10 miljoen euro krijgt van de Nationale Postcode Loterij om te lobbyen tegen strenger asielbeleid.

Het COA en VWN trekken hierin gezamenlijk op. [Onderzoeker Peter Siebelt](#) spreekt

niet voor niets van een gesubsidieerde 'schaduwregering' waarin ambtenaren, uitvoerders en activistische ngo's elkaar de bal toespelen. Zodra een minister de instroom wil beperken, beginnen de ngo's een juridische en publicitaire tegenaanval, terwijl het COA ondertussen de Spreidingswet omarmt om gemeenten dwingend opvanglocaties door de strot te duwen. Het COA vaart wel bij de claims van de lobby: hoe groter de chaos, hoe groter de budgetten.

Het COA als onaantastbare vastgoedbaron

De politiek wil krimp, maar het COA bouwt aan expansie. Tussen 2015 en 2025 heeft het COA maar liefst 1,74 miljard euro geïnvesteerd in stenen. Opmerkelijk is dat 65 procent van al dat geld er in de laatste vier jaar doorheen is gejaagd. Het COA is in hoog tempo hotels en kazernes aan het opkopen en heeft momenteel nog voor 402 miljoen euro aan lopende bouwprojecten in de pijplijn.

Dit is een puur politieke overlevingsstrategie. Door miljarden euro's in vastgoed te investeren, creëert het COA een voldongen feit. Zelfs als een nieuw kabinet de instroom succesvol zou halveren, dwingt het bezit van de panden de politiek om de opvanglocaties open te houden en zo de miljardeninvesteringen te rechtvaardigen. Het COA bouwt letterlijk aan zijn eigen toekomst, gesteund door de morele chantage van de kerkelijke en maatschappelijke asiellobby die bij elke versobering op de rem trapt.

In het zojuist verschenen *Jaarplan 2026* schrijft het COA met gevoel voor eufemisme: 'Voor 2026 zien wij dat het systeem van asielopvang onder grote druk staat. Dit komt vooral doordat het steeds langer duurt voordat statushouders naar gemeenten verhuizen.'

Dat is de omgekeerde wereld. [Zoals in Wynia's Week al eerder werd betoogd](#), staat de asielopvang niet 'onder druk', maar is deze volledig vastgelopen door de aanhoudend hoge instroom.

Het COA probeert de schuld te verschuiven naar de gemeenten, maar negeert de wetten van de fysieke ruimte. Omdat statushouders wettelijk recht hebben op een woning, ontstaat een flessenhals: de instroom stroomt niet door naar de voorkant van de rij; de hele rij staat stil. Nederlandse jongeren kunnen hierdoor geen kant op en moeten tot in lengte van jaren bij hun ouders blijven wonen, terwijl gemeenten via de Spreidingswet onder dwang taakstellingen moeten realiseren. Zolang

Nederland meer asielzoekers binnenlaat dan het fysiek kan huisvesten, worden de problemen voor de eigen bevolking elke dag groter.

Drie ingrepen

Nu de asielnoodmaatregelenwet is gesneuveld door een intensieve lobby van ngo's, is het de hoogste tijd voor de politiek om met gerichte, eigen wetgeving te komen die niet alleen de instroom bij de grens aanpakt, maar direct de macht van de opvangbureaucratie en haar partners breekt.

De financiering van het COA zou per direct aan banden worden gelegd. Dan kan met drie ingrepen:

1 – Weg met de blanco cheque: sinds 2022 worden alle 'werkelijke kosten' achteraf geruisloos door het ministerie bijgepast (in 2023 leidde dat tot een extra injectie van 871 miljoen euro). Stop dit per direct en geeft het COA voortaan een vast budget per asielzoeker gebaseerd op een sobere norm, en geen cent meer.

2 – Bevries de 402 miljoen euro aan lopende bouwprojecten. Elk pand dat het COA nu in bezit heeft en dat leeg komt te staan door een dalende instroom, kan worden omgebouwd tot reguliere starterswoningen voor onze eigen jongeren of voor studentenhuisvesting.

3 – Een wettelijk verbod op luxe noodopvang: maak een einde aan het afhuren van viersterrenhotels en cruiseschepen. De opvang moet sober, basaal en functioneel zijn. Zodra de opvangomstandigheden in Nederland niet langer gunstiger zijn dan in België of Duitsland, is het met de aanzuigende werking voorbij.

Regie terugpakken

Kort en goed: als we de grip op migratie willen terugkrijgen, moeten we stoppen met het financieren van de asielmachine. Alleen door het COA financieel droog te leggen en los te snijden van de politieke asiellobby, kan de politiek de regie over de grenzen heroveren.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**